

Forfatter: Laub, Hardenack Otto Conrad

Titel: BREV TIL: Martensen, Hans Lassen FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1866-12-09)

Citation: Laub, Hardenack Otto Conrad: "BREV TIL: Martensen, Hans Lassen FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1866-12-09)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)*, Karl Schönbergs Forlag, s. 206. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-002-shoot-L0022522300020071.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Laub til Martensen
Viborg, 9. December 1866

Kjære Biskop Martensen! Jeg maa strax skrive et Par Linier til Dem, efterat have modtaget Deres Brev, s. 207 hvormed De meget har glædet mig, skjøndt det ikke indeholder noget Trøsteligt med Hensyn paa den Sag, som stærkest beskjæftiger mine Tanker i disse Dage. At Forslaget om Frimenigheder vilde faae en god Modtagelse i Folkethinget, var at forudsee; men en saadan Modtagelse havde jeg ikke tænkt mig mulig. At Mænd som Casse og Hall saa aldeles kunde gaae ind paa denne Sag, at to af vore anseeteste Jurister ikke have havt Andet at sige, end at her er en Trang, at Retssiden af Sagen aldeles er skudt til Side, har i højeste Grad overrasket mig. Jeg kan ikke see Andet, end at det er Revolutionens Ret, der af Folkets anseeligste Repræsentanter bliver sanctioneret. Og Casse mener endog imod Gultusministeren, at Kirkestyrelsen har kun at gjøre med Individernes Trang, fordi Kirken kun bestaaer af Individier! At — — en Mand af Ørstedes Skole, som man dog har troet (skjøndt min Tro herpaa allerede i hans Ministertid fik et Knæk), kan tale saaledes, og det i en Sag, hvor man dog maa troe, at Samfundet maa have en særlig Betydning, da der udtrykkelig handles om at blive i Folkekirken, som dog maa beroe paa, at man tillægger Samfundet en Betydning, (som man ellers tidt nok søger at svække), — at Casse, hvem jeg fornyede Bekjendtskabet med i Deres Huus for 12 Aar siden og syntes saa godt om, at han er kommen saa vidt, jeg kan ikke sige Dem, hvor det har bedrøvet mig. Dette Aars politiske Begivenheder have omstyrtet de gamle Grundvolde for Staterne i Europa; og nu er man ifærd med hos os at omstyrte de gamle Grundvolde for Retsbevistheden; var det ellers muligt ved denne Sags Behandling aldeles at undlade ethvert Hensyn til dens Oprindelse, til Maaden, hvorpaa s. 208den Frimenighed, man har for Øie, er bleven til? Det Betænkeligste ved Forslaget forekommer mig næsten at være dets Beskedenhed, som Alle rose, paa samme Tid som der er dannet en Forening til at virke for en Frihed i Kirken, som gaaer langt videre. Dette er altsaa kun, hvad man nu forlanger (trænger til); derefter vil man komme igjen med en ny Trang, som da igjen maa være Grund nok til at gaae videre, — ja, indtil americanske Tilstande, som De siger; ogsaa jeg kan ikke see Andet. Af Ministerens Tale faaer man det Indtryk, at han føler en Forpligtelse til at gjøre Modstand, men ikke forstaaer ret, hvorom der handles; ellers maatte han kunne lægge en anden Vægt i det, han stiller imod, — — —. De skriver, at Kierkegaard har været med Bindsbøll hos Dem. Jeg er overordentlig begjærlig efter at erfare, hvad De har talt om, og navnlig hvad Kierkegaard siger om denne Sag. Hvad han har yttret paa Landemodet iaar, var meget betænkeligt; og af en senere Samtale med ham kunde jeg ikke faae Andet ud, end at han vilde give efter — imod hvad han har erklæret for sin Overbeviisning, altsaa dog vel i det Haab, at med en saadan Indrømmelse maatte det Videregaaende være afskaaret. Men hvorledes han kan have et saadant Haab, forstaaer jeg ikke.

Ogsaa paa et andet Omraade søger man at omstyrte de gamle Grundvolde, — paa Videnskabens; thi hvad R. Nielsen vil, er dog, saavidt jeg kan forstaae, en Afskaffelse af Modsigelses-Grundsætningen, en fredelig Bestaaen af to Contradictoriske i een Bevidsthed. Men her tænker jeg dog, at Kampen maa faae et andet Udfald. At der fra hans egne Tilhængeres Side er reist en saa stærk Opposition, haaber jeg dog skal føre til Noget. s. 209 Og om end min kjære Ven Zeuthens Krigsførelse ikke forekommer mig heldig, mindst i det 2det Sendebrev, hvor han altfor meget leder Opmærksomheden hen paa sit Særlige, bort fra Sagen selv, saa tænker jeg dog endnu, at hans fredeligere Stilling til R. N. skal formaae denne til at udtale sig forstaaeligere, end hidtil er skeet.

Tag nu, kjære Biskop Martensen, tiltakke med disse i Hast nedskrevne og ikke meget overveiede Yttringer, som det var mig en Trang strax at faae frem. De beder mig skrive Noget „til Opmuntring“; hertil due disse Linier ikke. Jeg er i en spændt og urolig Stemning. Havde man for 12 Aar siden kunnet forudsige mig, hvilke Tider, der forestod i Kirken (maaskee antydede dengang ved S. Kierkegaards voldsomme Angreb — netop i de Dage, jeg var i Kjøbenhavn), da havde jeg neppe havt Mod til at blive Biskop. Nu er det min Opmuntring, at jeg kan dog ogsaa noget Andet end gruble over Fremtiden, f. Ex. holde Bibellæsning for Tilhørere, som synes at skjønne derpaa.

Deres O. Laub.